

POLITIEKE VISIE

Uitgangspunten

Ergensland streeft naar een maatschappij waarin het welbevinden van haar inwoners centraal staat. Achter deze doelstelling gaat geen hoger idee schuil over de richting die de aarde en haar bewoners op moeten gaan.

Daarvoor is gekozen omdat Ergensland stelt dat de reden van ons bestaan niet bekend is. Deze onwetendheid doet niets af aan de waarde van ons bestaan of aan de rol van geloofsovertuigingen. Het is wel een reden om de kwaliteit van het bestaan als doel op zichzelf te zien en te veronderstellen dat welbevinden voor ieder mens het hoogste doel is.

Het ontbreken van een hoger doel betekent tegelijkertijd het ontbreken van een universele ordening van individuen onderling en van hun rechten en plichten. Hieruit volgt dat iedereen gelijkwaardig is en dat het Ergensland gaat om ieders welbevinden.

De grote vraag is hoe deze doelstelling in de praktijk is te realiseren: welke methode werkt het beste om verlangens naar welbevinden in overstemming te brengen met ieders inspanningen en gedragingen.

Ergensland gaat er van uit dat de mens een sociaal, maar opportunistisch handelend wezen is. De mens heeft behoefte aan samenleven en is bereid tot inspanning en samenwerken, maar wantrouwt of de ander hiertoe ook bereid is.

Deze menselijke aard zorgt ervoor dat de afstemming van verlangens en inspanningen gemakkelijk fout loopt. Zelfs tegen de zin van betrokkenen in. Maatschappelijke instituties moeten weerwerk bieden aan het ingebakken wantrouwen en duurzame samenwerking stimuleren.

Maar geen instituties zonder maatschappij, de basis voor elke grootschalige samenwerking. Een vrijwillig verband met de wil om samen te leven, ondanks verschillen van inzicht en levensovertuiging. Een verband waarin de deelnemers zich thuis voelen en waar zij bij horen.

De overheid, met een democratisch bestaansrecht, is hierin het hoogste orgaan. Zij zorgt niet voor welbevinden maar kan daarvoor wel de mogelijkheid scheppen, door het bevorderen van welvaart, vrijheid, rechtvaardigheid, veiligheid en sociale samenhang. Deze belangrijke voorwaarden voor welbevinden komen zonder centraal optreden niet spontaan tot stand.

Instituties zijn hiervoor een middel. Hoe beter die aansluiten op bovenstaand mensbeeld, hoe beter ze functioneren. De opzet moet kortom realistisch zijn, zodat ze ook zonder een voortdurend moreel appel effectief zijn. Het rechtstelsel, de vrije markt en sociale verzekeringen zijn succesvolle voorbeelden.

Rechtvaardigheid is gewaarborgd door helder vast te leggen hoe men met elkaar dient om te gaan en inbreuken op dit rechtstelsel te bestraffen. Tegelijkertijd beloont een vrije markt inspanning en afstemming. Hoe meer je aan andermans wensen tegemoet komt, hoe meer je terug krijgt. Sociale verzekeringen voorkomen sociale onrust door zekerheid te bieden aan mensen die niet in staat zijn een bijdrage te leveren.

De Europese Unie is een voorbeeld van een succesvol internationaal instituut.

De EU heeft een economische grondslag, maar daardoor zijn haar leden van elkaar afhankelijk en is een onderling conflict niet in hun belang. Daardoor bevordert de EU niet alleen de welvaart, maar tegelijkertijd ook de veiligheid.

Ergensland kiest voor welbevinden en voor realistische instituties om dit doel te bereiken. De overheid heeft als taak deze instituties zo efficiënt mogelijk en in het algemene belang van alle burgers te organiseren. Haar invloed blijft echter beperkt tot het publieke domein.

Welbevinden zelf komt tot stand in de privé sfeer, waarin mensen vorm geven aan hun leven. Het gaat hierbij om persoonlijke zingeving en relaties met geliefden, vrienden en familie. Wederkerige en onbaatzuchtige relaties vormen het samenbindend element. De overheid houdt zich afzijdig. Iedereen heeft de vrijheid om zelf keuzes te maken.

Zoals de keuze om deel te nemen aan de private sfeer, waarin goederen en diensten op basis van vraag en aanbod tegen een overeengekomen prijs worden uitgewisseld. Het eigen belang, bijgestuurd door ieders persoonlijke moraal, drijft in deze sfeer het gedrag van consumenten en producenten. Ook is iedereen vrij om in georganiseerd verband en op vreedzame wijze gemeenschappelijke doelen na te streven.

Vermenging van de verschillende sferen is onwenselijk: politieke invloed en rechtelijke vonnissen zijn niet te koop, de overheid moet zich niet bemoeien met de consumptiekeuzes van burgers, geliefden zijn geen handelswaar en bedrijven moeten zich niet bemoeien met democratisch genomen besluiten.

Hoofdpijnen beleid

Economische keuzes en financiën

Ergensland streeft naar welbevinden voor iedereen. Het is de taak van de overheid hiervoor goede voorwaarden te scheppen door het bevorderen van welvaart, rechtvaardigheid, veiligheid en sociale samenhang. Efficiënt werken voorkomt dat hiervoor veel belastinggeld nodig is. Dat beperkt namelijk de belastingbetaler in zijn keuzes en in zijn persoonlijk streven naar welbevinden.

Welvaart moet niet worden gemaximaliseerd maar geoptimaliseerd in relatie tot andere zaken die bijdragen aan welbevinden. Beschikbare middelen worden ingezet waar ze het meeste welbevinden opleveren. Dit bepaalt de afweging tussen publieke en private besteding en tussen de verdeling over publieke activiteiten.

Geld is een goede maatstaf voor welvaart. En een middel om alternatieven voor welvaart af te wegen. De 'kwaliteit van tijd' is dat voor welbevinden. Geldbezit kan oneindig zijn, tijd is voor iedereen beperkt. Tijd kan maar één keer besteed worden. Hoe hoger daarvan de kwaliteit, hoe hoger het welbevinden.

Vanwege mogelijke materiële verzadiging is het beter belastingheffing los te koppelen van de omvang van productie en consumptie. Alternatief is om van iedereen een gelijke tijdsinspanning voor de maatschappij te vragen.

Voorbeeld: een vaste heffing van 10 uur per week. Iemand met betaald werk krijgt als heffing 10 maal het verdiende uurloon per week. Hij werkt dus 10 uur voor de maatschappij. Mensen zonder betaald werk leveren 10 uur aantoonbare inzet of een bijdrage uit opgebouwd vermogen. Uitzonderingen gelden voor één van de ouders van een kind onder de 4 jaar, arbeidsongeschikten naar rato van hun handicap, kinderen, studenten en ouderen vanaf de pensioenleeftijd.

Het ondervonden welbevinden is de maatstaf bij de evaluatie van het beleid en bij de beoordeling van de besteding van de beschikbare middelen.

Werkverdeling en sociale zaken

Om de samenleving in stand te houden is het noodzakelijk dat iedereen daaraan een bijdrage levert. De middelen voor de publieke voorzieningen moeten opgebracht worden, ongeacht ieders individuele productie- of consumptiepatroon. Uitgangspunt is een gelijke inspanning. Die bestaat uit een geldelijke bijdrage maar ook aantoonbare maatschappelijke dienstverlening telt mee.

De overheid bevordert een eerlijke verdeling van werk. Wie buiten zijn schuld geen inkomen heeft, kan gebruik maken van sociale voorzieningen. Die zijn ruimhartig, maar gericht op zo kort mogelijk gebruik.

Wie door eigen verkeerde keuzes in problemen komt, krijgt van de overheid een nieuwe kans. Die is minder ruimhartig en onder voorwaarden.

Onderwijs, wetenschap en innovatie

Bestaanszekerheid is een absolute voorwaarde voor welbevinden. Hoe sneller die zekerheid wordt bereikt, des te meer tijd blijft er over voor vrije keuzes. Om tijd te besteden aan elkaar, om meer te werken, te ontspannen of voor persoonlijke interesses.

Innovaties liggen aan de basis van tijdsbesparing. Toepassing van wetenschappelijke kennis heeft de productiviteit enorm verhoogd.

Hoge productiviteit is de basis voor mondiale concurrentiekracht en de relatief ontspannen levensstijl in Nederland. Innovatie is het middel om die hoge productiviteit te handhaven.

Ruimtelijke ordening, natuur en infrastructuur

Een samenleving functioneert enkel goed met een behoorlijke infrastructuur. De overheid heeft de taak voor goede spoor- en autowegen, gas, water en licht en ICT-voorzieningen te zorgen. De overheid weegt het beslag op de (openbare) ruimte van deze voorzieningen tegen wensen op gebied van wonen, werk en ontspanning. Wat het meeste bijdraagt aan het welbevinden krijgt de meeste ruimte.

Volksgezondheid, sport en cultuur

Voor het welbevinden is een goede fysieke en mentale gezondheid van groot belang. Het is een privé zaak maar de overheid garandeert voor iedereen toegankelijke voorzieningen en voorlichting. Hetzelfde geldt voor culturele activiteiten.

Justitie en vrijheid

Hoe duidelijker de spelregels en hoe meer iemand zijn eigen lot kan beïnvloeden, des te groter wordt het gevoel van rechtvaardigheid en de stimulans voor duurzame samenwerking.

Ieder mens is gelijkwaardig, maar niet gelijk. Aangeboren talenten of andere toevallige omstandigheden stellen de een beter in staat een bepaald niveau van welbevinden te bereiken dan de ander. Het is wenselijk voor verschillen te compenseren zolang dat redelijkerwijs mogelijk en betaalbaar is. Verschillen in beloning zijn idealiter afhankelijk van beïnvloedbare factoren zoals het leveren van inspanning en het nemen van risico's.

Het recht zegeviert al meer dan een halve eeuw. Dat is geen garantie dat we niet terugvallen naar een minder rechtvaardige samenleving. De rechtstaat heeft daarom continue bevestiging nodig, want onrecht is zeer slecht voor het welbevinden.

Buitenlandse zaken, defensie en ontwikkelingssamenwerking

Het streven naar welbevinden komt tot stand binnen een samenleving, maar stopt niet bij onze landsgrens. Om welvaart, vrede, veiligheid en welbevinden voor zoveel mogelijk mensen te bevorderen, heeft samenwerking met andere landen en gemeenschappen hoge prioriteit. Zij maken evenzeer aanspraak op welbevinden.

Evenals binnen ons land zijn realistische instituties de beste mogelijkheid dit te bereiken. De opbouw hiervan is een verantwoordelijkheid van de eigen bevolking. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid geldt de internationale instituties. De Europese Unie, de Verenigde Naties en het Internationaal Strafhof zijn hiervan mooie voorbeelden, hoewel ze nog in ontwikkeling zijn.

Eerlijke en gelijkwaardige handel gaat boven onvoorwaardelijke giften, noodsituaties uitgezonderd. Defensie beschermt en handhaaft internationale afspraken.

Binnenlandse zaken en veiligheid

Wetten hebben alleen zin als ze gehandhaafd worden. Burgers moeten daarop kunnen vertrouwen, vooral als hun veiligheid in het geding is.

Iedereen heeft recht op een stem over het beleid en wetgeving. Verkiezingen garanderen dat. De overheid communiceert over beleid, wetten en regelingen en administreert relevante gegevens van de bevolking.

De overheid bestaat uit meer dan alleen regering en ministeries. Vraagstukken worden behandeld waar ze zich voordoen. Lagere overheden moeten onderwerpen zelf oplossen en pas doorschuiven als ze daar niet uitkomen.

Algemene zaken

De overheid zorgt voor een veelheid aan voorwaarden voor welbevinden. Deze komen het best tot hun recht in onderlinge samenhang. De overheid zorgt voor coördinatie van beleid, wetten en maatregelen.

Onderscheidende beleidspunten anno 2008

- Taak van de overheid is de voorwaarden voor welbevinden te scheppen. Welbevinden is het uitgangspunt voor beleid, belangenafweging en evaluatie van uitkomsten. 'Kwaliteit van tijd' is de nieuwe maatstaf.
- De overheid ziet toe op een eerlijke verdeling van werk en biedt waar nodig de helpende hand. Iedereen levert een gelijke tijdsinspanning voor het algemeen belang. Iedereen voorziet in principe in zijn eigen levensonderhoud.
- Hoge productiviteit hangt samen met welbevinden. Aanzienlijke investeringen in onderwijs en wetenschap bevorderen innovatie en efficiëntieverbetering.
- Iedereen heeft evenveel recht in het nastreven van welbevinden. De overheid compenseert zoveel mogelijk het verschil in toevallige omstandigheden. Belastingmaatregelen compenseren inkomensverschillen door ongelijke talenten.
- Internationale verbanden, regelgeving en eerlijke handel scheppen de voorwaarden voor het welbevinden van zoveel mogelijk mensen. Ook internationaal maakt iedereen evenveel aanspraak op welbevinden. Aanzienlijke investeringen en aandacht verbeteren de positie van internationale instituties en ontwikkelingslanden.